

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU

z dnia 2025 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania

Na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania na terenie Gminy Miasto Elbląg.

2. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 2. Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze ustala się w zależności od dochodu osoby, której przyznano usługi, w następujący sposób:

Wysokość dochodu osoby, której przyznano usługi, ustalonego zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (w procentach)	Wysokość ponoszonej odpłatności za jedną godzinę usług (w procentach)	
	Osoba samotnie gospodarująca	Osoba w rodzinie
do 100% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100% do 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	5% kosztu jednej godziny usług	5% kosztu jednej godziny usług
powyżej 150% do 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	10% kosztu jednej godziny usług	10% kosztu jednej godziny usług
powyżej 200% do 250% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	15% kosztu jednej godziny usług	20% kosztu jednej godziny usług
powyżej 250% do 300% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	30% kosztu jednej godziny usług	40% kosztu jednej godziny usług
powyżej 300% do 350% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	45% kosztu jednej godziny usług	50% kosztu jednej godziny usług
powyżej 350% do 400% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	60% kosztu jednej godziny usług	70% kosztu jednej godziny usług
powyżej 400% do 450% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	75% kosztu jednej godziny usług	100% kosztu jednej godziny usług
powyżej 450% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	100% kosztu jednej godziny usług	100% kosztu jednej godziny usług

§ 3. 1. Koszt jednej godziny usługi opiekuńczej ustala się w wysokości 140% minimalnej stawki godzinowej, ustalanej i ogłaszanej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

2. Koszt jednej godziny specjalistycznej usługi opiekuńczej ustala się w wysokości 500% minimalnej stawki godzinowej, ustalanej i ogłaszanej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

3. Ustalony koszt, o którym mowa w ust. 1 i 2 podlega zaokrągleniu w taki sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 groszy i więcej podwyższa się do pełnych złotych.

4. Odpłatność za usługi opiekuńcze oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze za dany miesiąc stanowi iloczyn procentowej odpłatności za jedną godzinę usługi ustalonej zgodnie § 2 oraz liczby godzin świadczonych usług w danym miesiącu kalendarzowym.

§ 4. 1. Częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności może nastąpić w następujących przypadkach:

- 1) osoba zobowiązana korzysta z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- 2) osoba zobowiązana ponosi odpłatność za pobyt małżonka, zstępnych lub wstępnych w domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej, placówce rehabilitacyjnej lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę lub leczenie,
- 3) osoba zobowiązana lub członek rodziny, z którą osoba zobowiązana wspólnie gospodaruje ponosi wysokie wydatki związane z leczeniem długotrwałej lub ciężkiej choroby, zakupem artykułów higienicznych i pielęgnacyjnych oraz stosowania specjalistycznej diety,
- 4) występuje konieczność zabezpieczenia świadczeniobiorcy pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w wysokim wymiarze powodującym, że odpłatność za te usługi zagrażałaby egzystencji osoby zobowiązanej,
- 5) ponoszenie ustalonej odpłatności przez osobę zobowiązaną lub rodzinę za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze spowoduje, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty za te usługi będzie niższa niż 100 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie.

2. Całkowite zwolnienie z ponoszenia odpłatności może nastąpić w następujących przypadkach:

- 1) osoba zobowiązana lub rodzina poniosła znaczące straty materialne wskutek zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- 2) usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze zostały przyznane z urzędu, a z powodu stanu zdrowia lub sytuacji osobistej nie jest możliwe ustalenie sytuacji dochodowej tej osoby bądź też zachodzi szczególnie ważny interes strony lub uzasadniony interes publiczny.
- 3) u osoby zobowiązanej występują co najmniej dwie przesłanki, o których mowa w ust. 1.

§ 5. 1. Osoby, które ukończyły 100 lat życia, niezależnie od posiadanych dochodów mają prawo do korzystania z bezpłatnych usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w wymiarze pięciu godzin tygodniowo.

2. Usługi, o których mowa w § 1 ust. 2 niniejszej uchwały, przysługują nieodpłatnie osobom spełniającym warunki i kryteria przyznania usług określone w rządowych lub resortowych programach mających na celu wsparcie społeczne, zawodowe lub zdrowotne osób niepełnosprawnych, realizację zadań związanych z promowaniem i wspieraniem systemu wsparcia osób niepełnosprawnych lub realizację zadań z zakresu innowacyjnych rozwiązań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, jeżeli programy te przewidują możliwość nieodpłatnego przyznania usług, pod warunkiem przystąpienia Gminy Miasta Elbląg do realizacji programu.

§ 6. Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnosi się do kasy lub na rachunek bankowy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych w terminie do 20 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane, przy czym jeżeli termin ten przypadnie na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin ten upływa w najbliższym dniu, który nie jest sobotą, ani dniem ustawowo wolnym od pracy.

§ 7. Traci moc uchwała Nr XVIII/538/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2023 r. poz. 3486 oraz z 2024 r. poz. 259, 4355 i 5097).

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Elblągu

Grażyna Kluge

Uzasadnienie

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie jej takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (art. 50 w/w ustawy).

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Wykonując dyspozycję przedmiotowego przepisu Uchwałą XVIII/538/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 24 czerwca 2021 r. ustalone zostały warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasady częściowego i całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W związku ze zmianą stawek za usługi opiekuńcze oraz koniecznością zmiany tytułu uchwały była ona kilkakrotnie zmieniana.

Proponowana uchwała zakłada ustalenie stawek za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na poziomie procentowym wysokości minimalnej stawki godzinowej, o której mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2024 r. poz. 1773) ustalanej i ogłaszanej corocznie w trybie i na zasadach określonych w w/w ustawie.

Takie rozwiązanie zapobiegnie każdorazowym zmianom uchwały w przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Ponadto dotychczasowe progi dochodowe odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze były nieadekwatne do obecnych realiów finansowych osób samotnie gospodarujących i rodzin, co skutkowało potencjalnie nadmiernym obciążeniem kosztami za usługi opiekuńcze.

W proponowanej uchwale doprecyzowano zasady częściowego lub całkowitego zwalniania z odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, co zapewni spójność, przejrzystość i sprawiedliwość tych zasad.

W nowej uchwale zaproponowano zwiększenie wymiaru usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych bezpłatnych dla osób, które ukończyły 100 lat, z czterech do pięciu godzin tygodniowo. Bezpłatne usługi opiekuńcze dla 100-latków stanowią odpowiedź na ich specyficzne potrzeby, wynikające z wieku i stanu zdrowia, a także na ograniczenia w zakresie wsparcia rodzinnego i możliwości finansowych. Jest to wyraz troski o godność i prawa osób starszych oraz realizacja zasady solidarności społecznej.

Zatem zasadne wydaje się wprowadzenie niniejszej uchwały.

Uchwała rodzi skutki finansowe.